

ДОКЛАД

НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

„ОБЩА ХИРУРГИЯ“

ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА,
ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛЕВЕН

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма *„Обща хирургия“* от професионално направление 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Медицинския университет - Плевен.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО, чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС *„доктор“* в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №17/23.06.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС Ръководител на ЕГ: проф. д-р Върбан Ганев, д.б.н. Членове: 1. доц. д-р Рая Иванова, д.м. 2. доц. д-р Свилен Маслянков, д.м. Наблюдаващ процедурата: проф. д-р Росен Маджов, д.м.н.	Протокол №23/20.10.2022 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	08.12.2022
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №6/14.02.2023 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №8/28.02.2023 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

ДП по „Обща хирургия“ е преминавала в срок процедури за акредитация. След последна процедура, АС на НАОА дава акредитация на програмата с оценка **9,30**, валидност от 6 години (до 08.01.2021 г.) и препоръка *“Да се осигури работен кабинет, компютърно оборудван за докторантите по обща хирургия”*.

Препоръката е изпълнена

За периода **2015-2022 г.** в обучаващите звена са защитени **9 дисертации** за ОНС „доктор“ по „Обща хирургия“ и **11 дисертации** са в процес на разработване.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА „ОБЩА ХИРУРГИЯ” В МЕДИЦИНСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

1.1.1. Целите, задачите и мисията на обучението по докторската програма „Обща хирургия“ са в съответствие със законовите изисквания. МУ - Плевен има последователна политика за осигуряване на качеството на обучение по докторски програми, в съответствие с мисията на Университета:

- Висококачествено обучение в областта на медицината, общественото здраве, здравните грижи и фармацевтиката;
- Следдипломно обучение и непрекъснато повишаване на квалификацията;
- Иновативна научноизследователска и развойна дейност;
- Висококвалифицирана и високоспециализирана медицинска и здравна помощ;

Приоритетна задача в Стратегията за развитие на МУ - Плевен е провеждането на последователна политика за осигуряване качеството на обучение по ДП с цел повишаване нивото на научноизследователската дейност на докторантите. Нейното осъществяване е свързано със:

- Създаване на условия за целенасочено, непрекъснато и устойчиво изграждане на собствени научноизследователски кадри от средите на докторантите и постдокторантите.

- Повишаване на капацитета и уменията на докторантите по отношение създаването на интелектуална собственост и трансфера на знания, чрез участие в съществуващото Докторантско училище.

- Обучение на докторантите в специализирани курсове.
- Подкрепа за развитие и придобиване на аналитични умения за успешна научна кариера на докторантите, чрез разработване на проекти за финансиране от различни източници.

- Разширяване мобилността на докторантите по международни програми.
- Съблюдаване на конкурсно-проектното начало в научноизследователската дейност със средства на Университета и на Фонда за подпомагане на изследователската дейност на докторанти.

- Осигуряване трансфер на знания, създадени с помощта на публично финансиране и популяризиране на резултатите от научните изследвания. В тази връзка са създадени условия за изява и оповестяване на резултатите от изследователската дейност на докторантите в ежегодно провежданата от 2002 г. Международна медицинска конференция за студенти и млади лекари, в която има специално обособена секция „Докторанти“. От 2008 г. в МУ-Плевен се издава научното списание Journal of Biomedical and Clinical Research, което създава експертна среда и възможност на докторантите да представят своите идеи и резултати.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

1.1.2. Качеството на обучение на докторантите е основен елемент от политиката на МУ-Плевен за изграждане на висококвалифицирани кадри с голям научен потенциал за успешна академична кариера в сферата на медицината, фармацевтичната наука, общественото здраве и здравните грижи. При разработването на ДП се прилага Националната квалификационна рамка на Р България, стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG).

Ръководството на МУ разглежда процеса на осигуряване, поддържане и подобряване на качеството на обучение като първостепенна задача, осигуряваща силно стратегическо управление и устойчивост на институцията. Въведената вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството (СОПК) има за цел осигуряване, поддържане, управление и подобряване качеството на всички университетски дейности. През периода март 2020 г. - октомври 2022 год. са проведени **6 бр. цялостни вътрешни одита** на СОПК от независими външни одитори и **6 Прегледа** от ръководството.

За периода 2020 – октомври 2022 год. са извършени **три надзорни одита на СОПК** от „Сертификация“ ЕООД. Целта на одита е била оценка и съответствие на интегрираната система за управление на качеството на МУ-Плевен на стандарта БДС EN ISO 9001:2015 и подновяване на сертификата. В резултат на това е издаден нов сертификат валиден до 14.02.2024 г.

Съгласно приетите годишни графици за провеждане на одити по катедри и сектори, за периода 2015 - 2022 г. в МУ - Плевен са осъществени **общо 106 вътрешни одита** В таблицата са отбелязани одитите свързани с базите за обучение по ДП „**Обща хирургия**“.

От 26.07.2018 г. функционира договор за финансиране на Проект BG05M2OP001-1.002-0010-C01 „**Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия**“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Европейския регионален фонд. **12 докторанти са зачислени в докторантури за ОНС „Доктор“ по тематика, свързана с научните изследвания във всички пакети на проекта.**

1.1.3. ВУ прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по ДП чрез развиване на основни образователни, научно-изследователски и художествено-творчески дейности.

МУ - Плевен има изградена политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по ДП в рамките на националния и институционалния контекст. Темата „Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни“ е приоритетно направление в Националната стратегия за развитие на науката до 2020 г.

1.1.4. Спазването на етичните принципи и правила е от основно значение за научноизследователската дейност, свързана с научните изследвания, взаимоотношенията в научните колективи и между отделните учени, задълбочените дискусии, теоретичната и приложна изследователска дейност, подборът на участниците и защитата на техните права, публикационната етика, социалната отговорност за приложенията на научните резултати, обществените задължения и отговорност на отделния член на научната общност.

Съществува Етичен кодекс на ВУ и Университетска комисия по медицинска етика. С цел предотвратяване на плагиатство през 2013 г. е закупена софтуерна програма Plag Aware, а от 2015 г. е заместена с **iThenticate®** - система за проверка на плагиатството, която сравнява съдържанието с огромна база от уеб страници и академични публикации. При установяване на висок процент на плагиатство, въз основа на отчета „iThenticate®“ или друг източник на информация, ръкописите не се разглеждат за публикуване в университетското списание *Journal of Biomedical & Clinical Research*. **Поради установено плагиатство са отхвърлени две статии на докторант и една статия от том 4 е оттеглена.**

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

Целта на подготовката за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ - Плевен е в съответствие с мисията, целите и задачите на ВУ. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство.

Цялостната дейност за обучение по докторската програма по "Обща хирургия" е подчинена на системата за качество, без да се пренебрегва тяхната специфика.

Във ВУ са изработени и се изпълняват правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, съответстващи на ЗВО.

Стандарт 2: Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1. Обучението за придобиване на ОНС „Доктор“ в МУ - Плевен има три форми: **редовна, заочна и на самостоятелна подготовка.** Срокът за провеждане на редовна докторантура и тази на самостоятелна подготовка е **3 г.**, а на заочната докторантура е **4 г.** В ПРАС в МУ са посочени правилата и условията за зачисляване в различните форми на докторантура. През 2019 г. на заседание на АС (Протокол №18/22.04.2019 г.) **са приети обновени Процедури за придобиване на ОНС „Доктор“ и НС „Доктор на науките“.**

2.1.2. Учебната документация на докторантите, от зачисляването до публичната защита е прилежно подготвена и се съхранява. Съществуващата учебна документация отговаря на общонационалния регламент, както и на специфичните условия на научната организация, която следи да се провеждат обучения върху изискванията за изработването на дисертационния труд, представяне на стандарта за оформяне и на препоръки за използване на информационни ресурси и библиографско цитиране, както и лични консултации на всеки докторант, конкретно за неговата разработка и възникналите въпроси по време на докторантурата. Учебната документация включва Индивидуален учебен план и Групов учебен план.

Спазването на изискванията на ЗРАСРБ е осигурено както от вътрешните нормативни документи, така и чрез осъществявания постоянен контрол за правилното изпълнение на всички изисквания. Квалификационната характеристика е пълна и актуална.

2.1.3. Обучението на докторантите по „Обща хирургия“ към МУ - Плевен се провежда в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката, при формулирани ясни цели и задачи на докторската програма, добра мотивация и отговаря на изискванията на разпоредбите на основните законови и нормативни актове, и на конкретните Правилници и процедури на МУ.

Научноизследователската дейност на докторантите се базира на основните приоритети в професионалното направление по специалността „Обща хирургия“, съчетани с ежегодно обсъждане и актуализиране на заложените в план-програмата тематични области в отговор на съвременните насоки на развитие на специалността. Водещо предимство на програмата е развитието на базисни умения и компетенции за извършване на изследователска дейност. Очакван резултат след приключване на обучението е докторантите да продължат изследователската си дейност в очертаните направления.

Докторската програма „Обща хирургия“ е представена в ясна документация, в съответствие с нормативните изисквания и с формулирани ясни цели, задачи и мотиви за обучението.

За периода **2015-2022 г.** в обучаващите звена са защитени **9 дисертации за ОНС „доктор“ по „Обща хирургия“** и **11 дисертации са в процес на разработване.**

2.1.4. Разработваните докторски програми са съобразени както с динамичното развитие на медицинското знание и практика, така и с нуждите на потенциалните работодатели в лицето на МУ-Плевен, УМБАЛ „Д-р Георги Странски“, УМБАЛ „Света Марина“ и други здравни заведения и институции от страната. Ежегодно ръководителите на научни звена заявяват искане за обучение по съответните докторски програми за нуждите на тяхната структура, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет на МУ-Плевен.

За отчетния период са се реализирали успешно в МУ-Плевен като главни асистенти трима докторанти и един е заел АД „Доцент“.

2.1.5. Хармонизирането на дейностите по обучението на докторантите в МУ - Плевен с тези на Европейското образователно пространство намира израз в: мобилност на докторантите; уеднаквяване на учебно съдържание; взаимно признаване на дипломи; организиране на продължаващо допълнително обучение, адекватно на динамичните изменения в пазара на труда.

В университета е разработена и функционира Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти, с което обучението в трета степен на висшето образование се издига на качествено ново равнище. Кредитната система е разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити. Докторантите се допускат до предзащита ако са набрали минимален брой кредити от изпълнение на образователната и научна програма.

Висшето училище следва политика и процедура за академично признаване на чужди образователни документи. За периода **2013 - 2015 г.** Комисията за развитие на академичния състав към Академичния съвет на МУ-Плевен **е признала 3 ОНС „Доктор“, придобити в чужбина**, съответно във Франция, Япония и САЩ. За акредитирания период **2015 – 2022 г. е призната една ОНС „доктор“, придобита в чужбина.** Приетата от АС на МУ Кредитна система за оценка подготовката на докторантите дава възможност за признаване на професионалната мобилност в чужбина на докторантите.

2.1.6. Документацията относно приема и обучение на докторантите се съхранява. Контрол се осъществява на всеки етап от протичането на докторантурата. Годишната атестация на докторантите е база за проверка както на изпълнението на индивидуалния учебен план, така и на постиженията на докторанта и тези оценки намират отражение в проведената оценка и попълнената атестационна карта.

Създадени са действащи процедури за изработване и оценяване на докторските програми. Те са залегнали в публикувания на страницата на МУ „Справочник на докторанта“, разработен въз основа на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му (ППЗРАСРБ), Постановление №90 на МС за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните ВУ и научни организации и ПРАС в МУ – Плевен.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Докторската програма е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката в тази област, с ясно дефинирани цели, задачи, методология, очаквани резултати и е сравнима с подобни докторски програми у нас. Разработени са стандарти и е създадена организация за непрекъснатия им мониторинг: учебна документация, изработване и оценяване на програмите, етап на работа, контрол на достоверността и автентичността на разработките, позволяващи своевременна защита, професионална мобилност и успешна реализация на пазара на труда.

За отчетния период в обучаващите звена са защитени 9 дисертации за ОНС „Доктор“ по „Обща хирургия“ и има действащи 11 докторанти към този момент.

Стандарт 3: Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1 Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1. Обучението на докторантите е съобразно съвременните научни постижения, за което са осигурени условия на институционално и катедрено ниво. На институционално ниво обучението се осъществява по система, която непрекъснато се обновява и актуализира. Създадено е **Докторантско училище**, което функционира към Центъра за научноизследователска дейност. Докторантското училище е с разработена програма и методика за обучение.

От 2015 г. се организира **Есенно училище по Иновации в медицината**, превърнало се в традиционен научно-образователен форум за висшето училище. Освен изтъкнати специалисти от България и чужбина, участие вземат и представители на фармацевтичната индустрия.

През 2021 е проведен хибриден курс за съвременно поведение при **карцином на гърдата**, с включване на лектори от Австрия и България, както и модул по **детска кардиохирургия**, с участието на кардиохирург от Университета в Хайделберг, Германия.

През акредитирания период, редовните докторанти са участвали в редица курсове и специализации, проведени в МУ – Плевен, страната и чужбина /Испания, Швеция, Словения, Нидерландия, Германия. Те са свързани както с придобиване на общи знания и умения, така и със специфични, свързани с темите на дисертационните им трудове.

3.1.2 Първичното звено (катедра, сектор) съдейства за организиране на учебния процес, което включва извършваната от докторантите научноизследователска, образователна и научна дейност.

Съгласно кредитната система, разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити, в хода на изпълнение на образователната програма докторантите трябва да придобият определен брой кредити по време на обучението си в ДП (**минимум 250 кредита за редовна и минимум 220 кредита за самостоятелна форма на обучение**).

3.1.3. Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират отделните етапи при подготовка на дисертационния труд и сроковете и очакваните резултати на всеки етап. **Контролът се осъществява регулярно** от научния ръководител и ръководителя на катедрата, в която е зачислен докторантът. Докторантът представя етапни отчети. Отчетът се приема на Катедрен съвет и утвърждава от Факултетен съвет. Резултатите и оценката за работата на докторантите се съхраняват в личното дело на всеки докторант в сектор „Работа с докторанти“.

3.1.4. Оценяването на постиженията на докторантите се извършва на базата на ясни, съвременни, публично оповестени методи, които са описани в **ПРАС** в МУ-Плевен и **Справочник на докторанта**.

В края на всяка академична година научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред Катедрен съвет (КС) и предлага конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта.

3.1.5. В МУ - Плевен са приети и действат Правила и процедури за разглеждане на оплаквания, жалби, сигнали и предложения от студенти и докторанти с решение на Академичния съвет (Протокол №3/03.07.2017 г.). Създадена е **Комисия за разглеждане на жалби** и оплаквания, но до този момент няма постъпили такива от докторанти по докторската програма „**Обща хирургия**“.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Подготовката на докторантите по „Обща хирургия“ се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител и научното звено и чрез обсъждане отчетите на докторантите.

Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация на институцията.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1. Приемът и обучението на докторанти е изцяло в съответствие с действащото законодателство и нормативната уредба на МУ – Плевен.

Предложенията за броя на редовните и задочни докторантури се правят след обсъждане и решение на Катедрен съвет. Ежегодно ръководителите на научни звена заявяват искане за обучение по съответните докторски програми за нуждите на тяхната структура, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет. Обявяването на утвърдените докторантури става в Държавен вестник, на база предложение от висшите училища и решение на Министерския съвет. На страницата на МУ-Плевен се обявяват докторантурите и условията за участие в конкурсите.

От 2007 г. МУ-Плевен е институционален член на ORPHEUS (Organisation for PhD education in Biomedicine and Health Sciences in the European System) и участва активно при разработването на документите за създаване на единни критерии за разработване и оценяване на докторските програми. На Web-сайта на ВУ са публикувани Стандарти за обучение на докторанти по биомедицински и медицински науки в Европа, предложени от ORPHEUS — AMSE — WFME.

4.1.2. Създадени са **правила за финансово подпомагане на проекти** на докторанти в МУ-Плевен от Фонд „Подпомагане на докторанти“ чрез участие в конкурси, които ежегодно се публикуват на сайта на висшето училище. От общо **177** финансирани проекта за периода - в **74%** от тях има участие на студенти и докторанти.

Академичният съвет на МУ-Плевен осъществява контрол върху работата на Комисията по финансиране на научноизследователските проекти, приема и оценява резултатите от конкурса за съответната година. В рамките на конкурса се финансират разходи за дейности свързани с изследователската дейност по проекта, които не могат да бъдат осигурени от базовото звено.

4.1.3. В МУ-Плевен са осигурени възможности за мобилност на докторантите. За периода 2015-2019 г. са проведени **две мобилности** от **двама докторанти** за два месеца (Люблиана, Словения). Актуални за периода са **46** договора за академичен обмен по програма **Еразъм+**, от които **43** с медицински университета и центрове в **15** програмни държави.

През м. септември 2021 г. МУ-Плевен е утвърден като партньор в международен проект „**EntrAI4Health**” по програма **Еразъм+**, свързан с развитието на иновациите и новите решения в медицината и здравеопазването с участието на **6** държави. Проектът е успешно подаден и се очаква да открие нови хоризонти за колаборация в **дигитализацията и прилагането на изкуствен интелект в медицината с участието на докторанти** от МУ-Плевен.

През 2019 г. двама докторанти са осъществили **едноседмична мобилност в Познан, Полша** с цел обучение по програма „Еразъм+”. През 2019-2020 г. двама докторанти от **„Обща хирургия“ са осъществили мобилност в Китай за един месец за NIFU обучение.**

Осъществени са **общо 6 изходящи мобилности на докторанти в отчетния период.**

ВУ е организатор и домакин на провежданата ежегодно **Международна медицинска научна конференция** за студенти и млади лекари - под патронажа на Ректора на МУ, с подкрепата на УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ и Община - Плевен. От 2010 г. насам, в рамките на конференцията се организира специализирана секция **„Докторанти“.**

През периода 2015-2019 г. са разработени **11 научноизследователски проекта** с колективи от МУ-Плевен и институти на БАН, **5 от които с участие на докторанти.** Докторантите от **„Обща хирургия“** участват активно в проект **BG05M2OP001-2-002-0009-0031-C01** „Създаване на център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени към ФМ. Докторантите участват активно в международен проект **„IMAGINE-** Международно проучване за постоперативния илеус при колоректална хирургия“, чрез който реализират съвместна научна разработка, публикувана в списание с висок **IF.** Докторантите участват и в международни колаборации на проучванията **COMPASS, APOLLO, HIPPO, GlobalSurg3, CovidSurg, CovidSurg-Cancer, CovidSurg Week** и **CASCADE.**

4.1.4. Административната система за регистриране на хода на докторантурата е отразена във вътрешнонормативните документи. Проследява се реализацията на докторантите. **За отчетния период са защитили успешно 9 докторанти.**

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

Подготовката на докторантите се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител и научното звено, чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Оценяването на постиженията им се осъществява основно чрез научните прояви. Докторантите имат много висока публикационна активност, участват активно в научноизследователски проекти и се осъществява изходяща мобилност на докторантите.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1: Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1. Към февруари 2020 г. в обучаващите звена по специалност „Обща хирургия“ работят **единадесет хабилитирани преподаватели,** с доказани професионални компетенции, методични и технологични умения. Към момента на посещението - **6 хабилитирани преподаватели** са назначени на **ОТД** към катедрите „ПХБ“, „ХБ“ и „СХГ“.

В обучението на докторанти участват **12 нехабилитирани преподаватели, от които 3 преподаватели с ОНС „Доктор“.**

5.1.2. Научни публикации на хабилитираните преподаватели от катедри „ПХБ“, „ХБ“ и „СХГ“ за периода 2015 – октомври 2019 г. и допълнение за 2020-2022г.

Име и фамилия	Брой в реферирани списания	От тях с IF	Импакт фактор	Брой в нереферирани списания	Цитирания
Проф. Сергей Илиев, дм	16	12	21,294	17	20
Проф. Добромир Димитров, дм	11	8	23,355	4	24
Проф. Димитър Стойков, дмн	7	5	12	26	10

Проф. Ташко Делийски, дмн	15	4	14	20	22
Доц. Любомир Бешев, дм	5	5	7,48	3	5
Доц. Пенчо Тончев, дм	27	9	10	25	23
Доц. Борислав Нинов, дм	0	0	0	8	0
Допълнение за 2020 – 2022 год.					
Проф. Сергей Илиев, дм	9	5	21,294	11	35
Проф. Добромир Димитров, дм	18	14	320,285	3	120
Доц. Пенчо Тончев, дм	27	9	10	25	23
Общо*:	115	67	439,708	143	269

През периода 2015 – 2022 г. хабилитираните лица са участвали **в седем вътрешноуниверситетски проекта, три национални проекта и два международни.**

5.1.3. Защитените теми са с практическа насоченост. В настоящия момент се разработват научни трудове, свързани с нови актуални проблеми на хирургията – роботизирана хирургия, сентинелна лимфна дисекция, обратно аксиларно маркиране и др.

В направление „**Обща хирургия**“ се провежда научноизследователска дейност по тематиката на специалността. Основните тематични направления са: лапароскопска и роботизирана хирургия, колоректална хирургия, спешна хирургия, лечение на тежки мекотъканни инфекции, както и хирургично поведение при редки гастроинтестинални тумори, поведение при пациенти с остър кръвоизлив от ГИТ, поведение при пациенти с адхезивен илеус, диагностика и лечение на пациенти с абсцеси на черен дроб. Докторантите по **Обща хирургия** са участвали активно в **43** научни форума в чужбина и **96** в България.

Осъществяването на поставените цели и задачи на докторската програма налага интегриране и комуникация с широк спектър от научноизследователски и образователни среди в областта на биологията, медицината, фармацевцията, модерните биотехнологии, както и редица други медикобиологични и клинични направления. За да бъде пълноценно и оперативно, обучението по докторската програма се основава както на поддържано междуфакултетно и междуинституционално партньорство, така и на договорена колаборация с национални и международни центрове по невробиология, молекулярна медицина, микробиология, биохимия, патология, транслационна и персонализирана медицина.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Наличен е достатъчен брой хабилитиран състав за осигуряване на ДП. Хабилитираните преподаватели са с богат професионален опит и осъществяват висока научноизследователска дейност, изявена чрез участие в научни форуми и висока публикационна активност. Академичният състав упражнява системна експертна и консултантска дейност по хирургия.

Осъществяват се участия в международни научни колективи, международни и национални проекти финансирани по Фонд „Научни изследвания“ и университетски проекти.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1: Висшето училище развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

6.1.1. Висшето училище разполага с **27** отлично оборудвани лекционни зали и **178** учебни зали и лаборатории за провеждане на учебно-практически занятия с капацитет 4433 седящи места и площ от 9147,3 кв. м. Залите са оборудвани със съвременна техника –

мултимедийни проектори и интерактивни дъски. Всички лекционни зали и голяма част от залите за практическо обучение в Университета са климатизирани. Учебните аудитории „АмброазПаре“ и „Гален“, намиращи се в ТЕЛЕЦ, са оборудвани с аудиовизуална техника, позволяваща видеоконферентна връзка в реално време с различни точки на света. В тях се провеждат научни конгреси и конференции, в които се включват всички докторанти по специалността като организатори и участници. Това бяха основните зали за представяне на научната продукция на Националния конгрес по Хирургия 2022, в който се регистрираха малко над 400 участници.

Библиотеката е разположена върху 723 кв. м. След реализиране на проект, на разположение на читателите са **5** читални (224 кв. м.) със 78 места за четене, **12** компютъра и **10** таблета на свободен достъп, свързани с Интернет; компютърна зала (36 кв. м.) с 16 компютъра на свободен достъп, свързани с Интернет; ресурсен център с 2 мултифункционални устройства (копир, принтер, цветен скенер) и DVD-плейър. Има 8 служебни работни места, свързани в библиотечно-информационна система с достъп до Интернет, Book-scanner, 1 мултифункционално устройство; 6 принтера и 3 скенера. Книгохранилищата са 233.55 кв. м. Библиотеката е климатизирана.

6.1.2. Средствата за закупуване на необходимите консумативи за провеждане на научните изследвания във връзка с дисертацията на докторанта д-р П. Владова са отпуснати от МУ-Плевен. Проектът се финансира от Фонд за научни изследвания в Р. България към МОН. Средствата за финансиране на консумативи за дисертацията на един от докторантите са финансирани от проект по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и Европейския фонд за регионално развитие (BG05M2OP001-1.002-0010-C01).

Освен този начин за финансиране се осигурява финансиране и чрез Фонд „Подпомагане на докторанти“ като за редовните докторанти е предвидена допълнителна субсидия на стойност **1000** лв. на година от бюджета на ВУ.

Животните за фундаменталните биомедицински научни и изследователски проекти в МУ-Плевен се осигуряват от Вивариум. Той се явява единствен за Северозападна и Централна Северна България център за отглеждане на различни видове лабораторни животни.

6.1.3. На 20.04.2017 г. библиотеката получава Удостоверение за присъждане на Международен Стандартен идентификатор за библиотеки и сродни организации (ISIL) GB – 1550000 от Национална агенция за ISIL. На разположение на обучаващите има разнообразни литературни източници, предлагани на традиционни и електронни носители. В учебните бази компютъризираните работни места са свързани в интернет и се обслужват от сървъра на висшето училище и в структуриран модул на МУ-Плевен „Административно обслужване на обучаемите“.

Обучението и научноизследователската дейност на докторантите са информационно обезпечени. Докторантите имат възможност за неограничен достъп за работа с компютър, както на работните си места в сектора, така и в залите на учебните бази. В библиотеката се получават списания с хирургична насоченост: Хирургия, Българска гръдна, сърдечна и съдова хирургия, Ендоурология и минимално инвазивна хирургия, American Journal of Surgical Pathology, Bone and Joint Journal.

6.1.4. Изследователската дейност на докторантите се осъществява съгласно Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен, Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и Наредба №9 на МОН от 10.09.2017 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Провеждат се срещи на ръководството на МУ-Плевен със студенти с доказани възможности и мотивация за научна работа с цел привличането им за докторанти или асистенти. Висшето училище подпомага ежегодно провежданата Международна

медицинска научна конференция за студенти медици и млади лекари, подкрепя инициативата за провеждане на Есенно училище по иновативни биотехнологии с участието на международно признати учени. МУ-Плевен подпомага докторантите, както чрез финансиране на научноизследователската дейност от Фонд „Подпомагане на докторанти“, така и при оповестяване на резултатите от научните разработки. Фондът отпуска средства за подпомагане на публикуване в значими чуждестранни списания и за подпомагане на участия в научни форуми в страната и чужбина. Ежегодно се провеждат езикови курсове за повишаване на езиковата култура на докторантите и преподавателите, които завършват с изпит и придобиване на езиков сертификат за съответното ниво.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ-Плевен, а тези в чужбина – частично. Отпечатването на статии в реферирани и индексирани списания се финансира от МУ-Плевен. С решение на АС се утвърждава материално стимулиране на авторите, направили публикации в списания с IF и реферирани списания без IF, на индексирани в базите данни Scopus и WEB of Science. До момента са осъществени **три съвместни публикации в The Lancet (Q1, IF -202•731 (2021 Journal Citation Reports ®, Clarivate 2022) ,SJR – 15.652) с участие на докторанти и преподаватели.**

Планира се учредяване на ежегодни награди за млади учени въз основа на научната им продукция, както и на учени или колективи с национално и международно признание за цялостна научна дейност. Поддържат се академични традиции при връчване на дипломите за ОНС „Доктор“, публичните защити са се превърнали в тържествени научни събития.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

МУ-Плевен разполага с материално-техническа и информационна база с библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност. Клиничната и лабораторна база осигурява практическата им подготовка. На докторантите е осигурен електронен достъп до подходящи научни издания и бази данни. Налични са работни места за докторантите за осъществяване на дисертационни трудове. Налични са възможности за финансиране на научните разработки.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1: Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

В МУ-Плевен към направление Научноизследователска дейност функционират „Център обучение на докторанти, постдокторанти и млади учени“, „Научни прояви и студентско творчество“ и „Научен секретар“.

7.1.1. МУ-Плевен събира информация за дейността на структурите си за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма, развитието и успеваемостта на докторантите, удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение, учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите, кариерното развитие на завършилите докторанти.

Периодично се провеждат анкетни проучвания за оценка на удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение и на базата на анализ на резултатите от проучванията се предприемат мерки за подобряване на развитието и успеваемостта на докторантите.

7.1.2. В МУ-Плевен има разработена и утвърдена система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството и публично оповестяване на резултатите, в съответствие с добри европейски практики и стандарти. Чрез въведената система за

постоянно подобряване на качеството на образованието и научните изследванията се цели постигане на високо равнище на качеството, чрез ефективно използване на външните и вътрешни ресурси (академичен потенциал, материална, информационна и вътрешна нормативна база, организация).

Съществен момент е акцентът върху одита на системата. Изпълнението на докторските програми периодично и обективно се оценява на базата на ясни и прозрачни правила, и процедури и резултати, свързани с качеството на обучение, които се огласяват публично на Факултетен съвет. Своевременно се осъществява редовно планиране и се отчитат основните препоръки.

През 2017 год. от Съюза на специалистите по качеството в България е проведен външен одит на Процедурата за обучение на докторанти. Заключение от външната оценка на докторските програми е, че обучението на докторантите в МУ – Плевен се води, спазвайки всички национални нормативни изисквания. Направена е препоръка да се разработи единна структура на докторските дисертации и авторефератите. Препоръката е изпълнена и са разработени стандарти, които са достояние на всички обучавани докторанти.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

МУ-Плевен има изградена стройна система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите. Функционирането на системата се осигурява от регулярното обновяване на докторските програми, административната подкрепа, собствената документация, периодичните външни и вътрешни одити и публичното оповестяване на ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Публично оповестяване на актуална информация, свързана с провеждането и управлението на учебния процес на сайта е приоритетна дейност за ръководството на Университета, очертана в стратегическото му управление. Цялата документация по докторската програма се съставя и организира по утвърдени стандарти и се публикува на интернет страницата на висшето училище.

През 2019 г. МУ-Плевен е домакин на XVII-ата Международна медицинска научна конференция за студенти и млади лекари (MDSC). Тя е част от официалните научни събития в академичния календар на Университета, посветени на 45-годишнината от основаването на родната „Алма матер“ и протече под вдъхновяващото мото “Awaken your dreams”. В събитието вземат участие **11** чуждестранни лектори от **7** държави (Великобритания, Германия, Русия, Украйна, Швейцария, САЩ и Япония) и български учени от **8** университета и центрове в страната. Активните участници от МУ-Плевен са **88** студенти, **5** докторанти и **10** млади лекари. Изнесени са **100** доклада, в **9** научни секции.

От 2008 г. в МУ-Плевен се издава мултидисциплинарно списание **Journal of Biomedical & Clinical Research (JBCR)**, в което докторантите публикуват собствени проучвания и резултати, свързани с дисертационните им трудове (Уеб-страница на списание JBСR). На 17.09.2015 г. е сключен договор с „De GruyterOpen“ за включване на JBСR в платформа за „орепасес“, което позволява публикуваните в него статии да станат достояние на ползвателите на световната мрежа. Чрез буквено-цифров код на всяка статия се осъществява постоянна връзка към нея с интернет, кросреференции, както и възможност за предварително онлайн публикуване. JBСR се реферира от базите данни САВI, EBSCO Publishing и ProQuest. **Списанията реферирани в базата данни САВI са видими в Scopus.**

8.1.2. Докторантите са уведомени за получаваните кредити и за техния трансфер. Актуални за периода 2014-2021 г. са договори за академичен обмен по програма Еразъм+ с **43** медицински университета и центрове в **15** програмни държави.

8.1.3. Докторантите по специалност „*Обща хирургия*“ към МУ-Плевен имат устойчиво научно развитие и активно участие в академичния и социален живот на висшето училище. Имат публикации в чуждестранни списания с **IF** и реферирани международни списания, национални списания, отпечатващи се на български и английски език, което е доказателство за висок научен потенциал.

Резултатите от дисертационните трудове на докторантите са представени пред национални и международни научни форуми.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

В МУ-Плевен се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение по докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати в работата им.

МУ-Плевен подпомага и стимулира участието на докторантите в програмите за мобилност.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. Регулярният мониторинг на докторските програми позволява да се осъществи анализ на нейното академично съдържание спрямо световните тенденции в развитието на медицината. Той отчита мястото на специфичните национални проблеми на фона на общото развитие на научните проучвания.

МУ-Плевен постоянно обновява и разширява обучението по акредитирани докторски програми, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от съответните академични общности. Обучението отговаря на настоящите и бъдещи нужди на докторантите и работодателите, като се създава баланс между нуждите на докторантите за тяхното академично развитие и нуждите от професионалисти с определени качества, знания и умения.

Темите на дисертационните разработки и програмите за обучение по „*Обща хирургия*“ се обсъждат задълбочено на заседанията на Катедрен съвет и Факултетен съвет. При необходимост се правят предложения за преформулиране и редактиране на темите на дисертационните трудове.

9.1.2. Повишаването на ефективността на обучението по докторските програми в институцията е залегнало в разработените Основни положения за осъществяване на процесите на създаване на нова докторска програма, наблюдение и оценка на съществуващите акредитирани докторски програми. Периодичният мониторинг цели непрекъснато подобрене на качеството на обучение в докторските програми.

Включването на МУ-Плевен в Европейското научноизследователско пространство и осигуряването на оптимални условия за реализиране на докторантски програми на съвременен ниво ще се подпомогне от открития с Постановление №210 от 18.08.2016 г. на Министерския съвет Научноизследователски институт в структурата на Университета. Научноизследователският институт ще обедини изследванията във висшето училище, извършвани досега в различни негови структури. По този начин ще се осигури възможност за изграждането на модерна инфраструктура и създаването на действащ научен център, в който ще се концентрират съвременна апаратура и оборудване, финансови средства и научен потенциал.

Сформирани са интердисциплинарни изследователски групи от изследователи на Университета и други научни организации в следните сфери: роботизирана и минимално инвазивна хирургия; телемедицина и 3D медицина; онкогенетика и молекулярна патология; невромоторика; сърдечно-съдови и мозъчно-съдови заболявания; генетика на социално значими мултифакторни заболявания; редки болести и репродуктивна патология; свободно-радикални процеси и оксидативен стрес. Това ще даде възможност за провеждане на мултидисциплинарни изследвания и развойна дейност, насочени към развитието на медицината, подобряването на човешкото здраве и качеството на живот.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

В МУ-Плевен се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Провежданият системен вътрешен контрол допринася за повишаване на ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1: Висшето училище и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1.1. ВУ регулярно преминава през процеси на самооценяване и външно осигуряване на качеството в съответствие със Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG).

Всички процеси, свързани с реализиране целите по качеството подлежат на външен мониторинг и контрол, които се осъществяват от НАОА, МОН, Сметна палата и др. контролиращи органи. Цялата образователна и научна дейност се съобразяват с критериите и показателите за оценка на НАОА. При обявяване ежегодния прием на студенти се съгласува броят с определения от НАОА капацитет и с писмо от Националната агенция се потвърждава, че ВУ обучава студенти и докторанти в рамките на капацитета за определеното професионално направление или специалност от регулираните професии. През акредитирания период МУ-Плевен не е надвишавал утвърдения от НАОА капацитет по професионалните направления и специалностите, по които обучава студенти и докторанти.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

В МУ-Плевен е внедрена успешно функционираща система за управление на качеството. Структурите на Медицински университет - Плевен, както и Катедрите по хирургия преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторските програми.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на Медицинския университет - Плевен да провежда обучение по докторската програма „Обща хирургия” от професионално направление 7.1. Медицина.

Председател на ПКЗС:

/проф. д-р З. Каменов, дмн/